

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

Decizie nr. 19/2014

din 15/09/2014

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 769 din 23/10/2014

Decizia nr. 19/2014

Dosar nr. 20/1/2014/HP/P

Corina Michaela Jijie	- președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Rodica Cosma	- judecător la Secția penală
Simona Nenință	- judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	- judecător la Secția penală
Săndel Lucian Macavei	- judecător la Secția penală
Luminița Zglimbea	- judecător la Secția penală
Simona Daniela Encean	- judecător la Secția penală - judecător-raportor
Rodica Aida Popa	- judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	- judecător la Secția penală
Marcela Radu	- magistrat-asistent

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală, prin Încheierea din data de 29 mai 2014, pronunțată în Dosarul nr. 345/229/2013 (1.114/2014), prin care, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept "dacă în cazul în care numai conform noului Cod penal este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una din infracțiunile care intră în concurs, este obligatorie sau nu aplicarea pedepsei pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs, tot conform noului Cod penal."

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de președintele Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina Michaela Jijie.

La ședința de judecată a participat doamna Marcela Radu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Iuliana Nedelcu, procuror-șef al Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, făcând precizări cu privire la obiectul Dosarului nr. 20/1/2014/HP/P aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și cu privire la faptul că la dosarul cauzei au fost depuse opiniile asupra problemei de drept deduse dezlegării formulate de judecătorii instanțelor de la nivelul Curții de Apel Bacău, Curții de Apel Constanța, Curții de Apel Oradea, Curții de Apel Târgu Mureș, Curții de

Apel Galați, Curții de Apel București, Curții de Apel Pitești, Curții de Apel Brașov, Curții de Apel Alba Iulia, Curții de Apel Craiova, Curții de Apel Timișoara, Curții de Apel Iași și de specialiștii Facultății de Drept a Universității de Vest Timișoara, dar și hotărâri relevante în materie pronunțate de instanțele judecătorești din circumscripția Curții de Apel Constanța, Curții de Apel Cluj, Curții de Apel București, Curții de Apel Pitești, Curții de Apel Timișoara și Curții de Apel Iași.

A mai arătat că raportul întocmit de judecătorul-raportor a fost depus la dosarul cauzei la data de 21 iulie 2014 și comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, niciuna dintre părți nedepunând concluzii scrise.

Subsecvent prezentării detaliate a argumentelor factuale și juridice, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut opinia procurorului general și a solicitat, în temeiul art. 475-477 din Codul de procedură penală, respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel București, arătând că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, respectiv condiția pertinentei, în sensul ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei și condiția ca asupra chestiunii de drept să nu se mai fi pronunțat instanța supremă printr-o hotărâre dată în dezlegare sau în recurs în interesul legii.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

ÎNALTA CURTE,

Asupra chestiunii de drept sesizate, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea din data de 29 mai 2014 pronunțată în Dosarul nr. 345/229/2013(1.114/2014), ce are ca obiect apelul declarat de inculpatul O. V. împotriva Sentinței penale nr. 235/F din 6.11.2013, pronunțată de Judecătoria Fetești în Dosarul nr. 345/229/2013, Curtea de Apel București - Secția I penală a sesizat, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a problemei de drept "dacă în cazul în care numai conform noului Cod penal este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una din infracțiunile care intră în concurs, este obligatorie sau nu aplicarea pedepsei pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs, tot conform noului Cod penal."

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Sentința penală nr. 235/F din 6 noiembrie 2013, pronunțată de Judecătoria Fetești în Dosarul nr. 345/229/2013, s-a dispus, în baza art. 208 alin. 4-art. 209 alin. 1 lit. e) și g) din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din Codul penal anterior și art. 320¹ din Codul procedură penală anterior, condamnarea inculpatului O. V. la pedeapsa de 3 ani închisoare.

În baza art. 2 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din Codul penal anterior și art. 320¹ din Codul procedură penală anterior, a fost condamnat același inculpat la pedeapsa de 3 luni închisoare.

În baza art. 33 lit. a)-34 alin. 1 lit. b) din Codul penal anterior s-au contopit pedepsele aplicate prin hotărâre, urmând ca inculpatul O. V. să execute pedeapsa principală rezultantă, adică pedeapsa cea mai grea, de 3 (trei) ani închisoare.

În baza art. 61 din Codul penal anterior s-a menținut beneficiul liberării condiționate pentru restul de 784 de zile rămas neexecutat din pedeapsa de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare aplicată inculpatului prin Sentința penală nr. 140/12.08.2009 a Judecătoria Fetești, definitivă la data de 31 august 2009 prin neapelare.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut următoarele:

Fapta inculpatului O. V., care, în noaptea de 24/25.11.2012, a sustras din loc public mopedul părții vătămate B. A. pentru a se deplasa cu acesta, constituie infracțiunea de furt calificat prevăzută de art. 208 alin. 4-209 alin. 1 lit. e) și g) din Codul penal anterior.

Fapta inculpatului O. V., care, în noaptea de 10/11.09.2012, a purtat fără drept un cuțit în locuri publice unde se putea pune în primejdie viața persoanelor, constituie infracțiunea de port fără drept a cuțitului în locurile și împrejurările în care

s-ar putea primejdui viața sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea și liniștea publică, prevăzută de art. 2 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs inculpatul O. V., cauza fiind înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția I penală la data de 2 aprilie 2014.

Ca urmare a intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală și a legii de punere în aplicare a acestuia, calea de atac exercitată a fost recalificată ca apel de către Curtea de Apel București - Secția I p

La termenul din 28 mai 2014, luând act de susținerea inculpatului în sensul că dorește să se împace cu partea vătămată, împrejurarea care, în raport cu dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul penal, conducea la încetarea procesului penal pentru infracțiunea de furt calificat în scop de folosință, reprezentantul Ministrului Public a învederat necesitatea lămuririi modului în care se va determina pedeapsa pentru cea de-a doua infracțiune concurrentă reținută în sarcina inculpatului, prin prisma celor statuate prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 a Curții Constituționale și Decizia nr. 5 din 26 mai 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție în interpretarea și aplicarea art. 5 din Codul penal, solicitând sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: "dacă în cazul în care numai conform noului Cod penal este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una din infracțiunile care intră în concurs (în speță, împăcarea părților), este obligatorie sau nu aplicarea pedepsei pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs, tot conform noului Cod penal."

III. Soluție propusă de autorul sesizării

1. Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

Prin Încheierea din 29 mai 2014, Curtea de Apel București - Secția I penală a constatat că sesizarea îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, întrucât instanța în fața căreia s-a ivit chestiunea de drept este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, de lămurirea acesteia depinde soluționarea pe fond a cauzei, asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a mai statuat printr-o altă hotărâre prealabilă, iar problema de drept analizată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

2. Punctul de vedere al Curții de Apel București - Secția I penală cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

Argumentele Curții de Apel București - Secția I penală asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării au fost următoarele:

Potrivit art. 2 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991, pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de port fără drept de armă era de la 3 luni la 2 ani închisoare, iar, potrivit art. 372 alin. (1) lit. a) din noul Cod penal, pedeapsa este de la 3 luni la 1 an închisoare.

Însă, având în vedere incidența în speță a prevederilor art. 61 din vechiul Cod penal și art. 104 alin. (3) din noul Cod penal, privind revocarea liberării condiționate, precum și condițiile diferite în care se aplică aceste dispoziții legale, o soluție de condamnare a inculpatului în temeiul art. 372 alin. (1) lit. a) din noul Cod penal, cu aplicarea art. 104 alin. (3) din noul Cod penal care obligă la cumularea restului neexecutat cu pedeapsa ce se va stabili pentru noua infracțiune, respectiv 784 de zile cu o eventuală pedeapsă de două luni închisoare, prin reținerea dispozițiilor art. 396 alin. (10) din noul Cod de procedură penală, reprezintă o lege nefavorabilă, raportat la condamnarea acestuia pe vechiul Cod penal, cu aplicarea art. 61.

În consecință, reținând că potrivit doctrinei majoritare, în identificarea unei legi penale mai favorabile trebuie să se aibă în vedere mai multe criterii, respectiv criteriile care țin de condițiile de incriminare, cele care țin de tragerea la răspundere penală și cele care țin de pedeapsă, și constatând că cele două decizii în materia art. 5 din noul Cod penal, respectiv Decizia nr. 5/26.05.2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, nu era motivată, pentru a se putea aprecia dacă interpretarea globală acoperă inclusiv ipoteza speței, iar din conținutul Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale nu rezultă explicit și nici implicit că ipoteza speței ar fi fost avută în vedere la momentul pronunțării deciziei, Curtea de Apel București - Secția I penală a considerat necesar a se lămuri problema de drept: "dacă în cazul în care numai conform noului Cod penal este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una din infracțiunile care intră în concurs, este obligatorie sau nu aplicarea pedepsei pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs, tot conform noului Cod penal".

IV. Dispozițiile legale supuse interpretării

- art. 228-229 alin. (1) lit. b) din noul Cod penal, cu referire la art. 230 din noul Cod penal;

- art. 2 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991;

- art. 372 alin. (1) lit. a) din noul Cod penal.

Art. 228 din noul Cod penal:

"Furtul

(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta constituie furt și dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau detenția legitimă a altei persoane.

(3) Se consideră bunuri mobile și înscrisurile, energia electrică, precum și orice alt fel de energie care are valoare economică."

Art. 229 din noul Cod penal:

"Furtul calificat

(1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:

[...]

b) în timpul nopții;

[...]

se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani."

Art. 230 din noul Cod penal:

"Furtul în scop de folosință

(1) Furtul care are ca obiect un vehicul, săvârșit în scopul de a-l folosi pe nedrept, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în art. 228 sau art. 229, după caz, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime.

(2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancționează folosirea fără drept a unui terminal de comunicații al altuia sau folosirea unui terminal de comunicații racordat fără drept la o rețea, dacă s-a produs o pagubă."

Art. 372 din noul Cod penal:

"Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase

(1) Fapta de a purta fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate și autorizate pentru distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun:

a) cuțitul, pumnalul, boxul sau alte asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, înțepare sau lovire;

[...]

se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă."

Art. 2 din Legea nr. 61/1991:

"(1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, următoarele fapte:

1. portul, fără drept, în locurile și împrejurările în care s-ar putea primejdui viața sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea și liniștea publică, a cuțitului, pumnalului, șişului, boxului, castetului ori a altor asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, împungere sau lovire, precum și folosirea în

asemenea locuri sau împrejurări a armelor cu aer comprimat sau cu gaze comprimate, a obiectelor confecționate pe bază de amestecuri pirotehnice ori a dispozitivelor pentru șocuri electrice;"

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

În problematica supusă discuției, ulterior publicării Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale, s-a pronunțat Decizia penală nr. 2.192 din 27 iunie 2014, prin care s-a dispus încetarea procesului penal, ca urmare a împăcării părților, cu privire la infracțiunea de înșelăciune și condamnarea pentru celelalte infracțiuni aflate în concurs, în baza dispozițiilor din Codul penal în vigoare, aplicându-se tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni pe legea nouă.

VI. Jurisprudență națională

Examenul hotărârilor judecătorești în materie, înaintate de Curtea de Apel Cluj, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Miercurea-Ciuc, Curtea de Apel Constanța și Curtea de Apel Pitești, conduce la concluzia că soluțiile instanțelor de judecată sunt în sensul că, în situația în care au constatat incidența unei cauze de încetare a procesului penal conform noului Cod penal pentru una dintre infracțiunile care intră în concurs, pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs au aplicat o pedeapsă tot conform noului Cod penal. Însă, în cazul în care, prin aplicarea dispozițiilor legii noi, pedeapsa rezultată a fost mai mare decât cea care ar fi rezultat prin aplicarea, în bloc, a dispozițiilor Codului penal anterior, condamnarea pentru fiecare dintre infracțiunile din concurs, și, respectiv, regimul sancționator al concursului de infracțiuni, s-a realizat conform Codului penal anterior.

VII. Opiniile specialiștilor

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, deși a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, singura opinie comunicată a fost în sensul că, în cazul în care în urma aplicării cauzei de înlăturare a răspunderii penale față de una dintre infracțiunile care compun pluralitatea de infracțiuni, rămân una sau mai multe infracțiuni pedepsibile, aplicarea legii mai favorabile concursului de infracțiuni se va face având în vedere prevederile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

VIII. Opiniile instanțelor judecătorești

În urma consultării instanțelor de judecată s-au delimitat două opinii contrare, respectiv:

1. În cazul în care este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una dintre infracțiunile care intră în concurs, este obligatorie aplicarea unei pedepse pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs, conform noului Cod penal, raportat și la Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 - în acest sens au opinat curțile de apel: Bacău, Constanța, Pitești, Brașov, Târgu Mureș, Oradea, Timișoara, Curtea de Apel București Secția a II-a penală, tribunalele: Mureș, Ilfov, Satu Mare, Argeș, Vâlcea, Olt, Brașov, Timiș, Mehedinți, Tribunalul București și judecătoriile arondate acestuia, Tribunalul Ialomița și judecătoriile arondate acestuia, judecătoriile: Miercurea-Ciuc, Toplița, Satu Mare, Carei, Galați, Liești, Drobeta-Turnu Severin.

2. În cazul în care este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una dintre infracțiunile care intră în concurs, nu este obligatorie aplicarea pedepsei pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs tot conform noului Cod penal - în acest sens au opinat Curtea de Apel Galați, Tribunalul Vrancea și instanțele din circumscripție, Tribunalul pentru minori și familie Brașov, judecătoriile: Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni, Roșiorii de Vede, Târgu Secuiesc, Turnu Măgurele, Vânu Mare.

IX. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 1.585/C/2176/III-5/2014, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Cabinetul Procurorului General a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel București.

În argumentare s-a arătat că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, întrucât de lămurirea chestiunii de drept nu depinde soluționarea pe fond a cauzei, oportunitatea sesizării fiind rezultatul unui viciu de raționament al instanței de apel, iar chestiunea de drept - un caz particular de determinare a legii penale mai favorabile în funcție de criteriul aprecierii globale sau al instituțiilor autonome, iar asupra chestiunii de drept s-a pronunțat deja instanța supremă prin Decizia nr. 5 din 26 mai 2014.

X. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a opinat în sensul respingerii sesizării ca inadmisibilă, cu argumentarea că aceasta nu îndeplinește

condiția pertinentei, întrucât de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării nu depinde soluționarea pe fond a cauzei aflate pe rolul Curții de Apel București - Secția I penală, dar nici condiția ca asupra chestiunii de drept să nu se mai fi pronunțat instanța supremă printr-o hotărâre dată în dezlegare sau în recurs în interesul legii.

S-a reținut în acest sens că, deși chestiunea de drept supusă dezlegării se referă la modul de determinare a pedepsei, conform vechiului Cod penal sau Codului penal în vigoare, pentru infracțiunea care intră în concurs și în raport cu care nu este incidentă cauza de încetare a procesului penal, în concret, problema de drept a curții vizează incidența în speță a prevederilor privind tratamentul sancționator al recidivei postcondamnatorii prevăzute de art. 104 din Codul penal, defavorabil inculpatului în raport cu dispozițiile art. 61 din Codul penal anterior.

În consecință, s-a apreciat că întrebarea cu care Înalta Curte a fost sesizată nu are legătură cu reala problemă de drept a judecătorului cauzei ce urmează a fi soluționată de curtea de apel, nefiind îndeplinită condiția pertinentei sesizării.

În aceeași sferă de analiză, judecătorul-raportor a constatat lipsa de sustenabilitate a argumentului Curții de Apel București în sensul că din cuprinsul Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale nu rezultă explicit și nici implicit că ipoteza speței ar fi fost avută în vedere de instanța de contencios constituțional la momentul pronunțării pe excepția de neconstituționalitate, reținând în acest sens că, prin decizia menționată, Curtea Constituțională a dat o interpretare, cu titlu de principiu, a art. 5 din Codul penal, cu privire la aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei și a stabilit, cu caracter obligatoriu, că legea penală mai favorabilă se aplică în ansamblul ei și nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

Corespunzător, s-a apreciat că rezolvarea situațiilor particulare, ca și cea a speței, urmează să se facă prin respectarea regulii generale cu privire la modul de aplicare a legii mai favorabile, indiferent dacă este vorba despre o infracțiune unică sau un concurs de infracțiuni ori dacă pentru infracțiunile ce compun concursul este aplicabilă sau nu o cauză care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale.

Deopotrivă, calificând chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări ca reprezentând un caz particular al modului de aplicare a legii penale mai favorabile, judecătorul-raportor a constatat că asupra acesteia instanța supremă a statuat deja prin două hotărâri prealabile, respectiv Decizia nr. 5 din 26 mai 2014, prin care Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că "în aplicarea art. 5 din Codul penal, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile", și Decizia nr. 9 din 2 iunie 2014, prin care aceeași instanță a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a II-a penală în Dosarul nr. 2.390/2/2013, pentru a se pronunța o hotărâre prealabilă în sensul de a stabili dacă, în aplicarea art. 5 din Codul penal, determinarea legii penale mai favorabile se face prin alegerea uneia dintre legile penale succesive, ce se va aplica global întregului litigiu penal, în funcție de diferite criterii (cum ar fi limite de pedeapsă, tratament sancționator aplicat pluralității de infracțiuni, prescripție etc.), ori prin alegerea pentru fiecare așa-numită instituție juridică autonomă a dispoziției legale mai favorabile dintre legile penale succesive (spre exemplu, pentru infracțiunea-tip dispoziția mai favorabilă, pentru tratamentul aplicat pluralității de infracțiuni dispoziția mai favorabilă etc.).

În consecință, reținând că problema de drept supusă dezbaterii a fost deja lămurită cu valoare de principiu printr-o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unei chestiuni de drept (Decizia nr. 5 din 26 mai 2014), judecătorul-raportor a conchis că sesizarea nu îndeplinește nici condiția de admisibilitate ca asupra chestiunii de drept să nu se mai fi pronunțat instanța supremă printr-o hotărâre dată în dezlegare sau în recurs în interesul legii, propunând respingerea acesteia ca inadmisibilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra sesizării formulate de Curtea de Apel București - Secția I penală, reține următoarele:

Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit, prin art. 475 din Codul de procedură penală, posibilitatea anumitor instanțe, inclusiv a curții de apel, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Față de cele arătate rezultă că, pentru a fi admisibilă sesizarea formulată în baza dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe, respectiv existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de articolul anterior menționat,

soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, iar problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

Examinând admisibilitatea sesizării prin prisma criteriilor sus-menționate, Înalta Curte constată a fi îndeplinită în cauză numai condiția privind titularul și etapa procesuală în care poate fi formulată, toate celelalte condiții prevăzute de textul de lege precitat nefiind întrunite.

Se reține în acest sens că sesizarea a fost formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală, ca instanță de ultim control judiciar investită în Dosarul nr. 345/229/2013, cu soluționarea apelului formulat de inculpatul O. V. împotriva Sentinței penale nr. 235/F din 6 noiembrie 2013 a Judecătoriei Fetești.

Celelalte condiții de admisibilitate a sesizării nu sunt însă îndeplinite, argumentele în acest sens fiind următoarele:

Completul pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în cuprinsul Deciziei nr. 11 din 2 iunie 2014, a statuat că admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

Cu alte cuvinte, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia Înaltei Curți, pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și 477 din Codul de procedură penală, să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Raportat la cauza pendinte, se constată că, deși chestiunea de drept supusă dezlegării se referă la modul de determinare a pedepsei, conform vechiului Cod penal sau Codului penal în vigoare, pentru infracțiunea care intră în concurs și în raport cu care nu este incidentă cauza de încetare a procesului penal, în concret, raportat la situația juridică premisă care a generat necesitatea invocării chestiunii de drept și argumentele expuse de Curtea de Apel în acest sens, problema de drept a curții se referă la incidența în speță a prevederilor privind tratamentul sancționator al recidivei postcondamnatorii, prevăzute de art. 104 din Codul penal, defavorabil inculpatului în raport cu dispozițiile art. 61 din Codul penal anterior.

Prin urmare, chestiunea de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte nu are legătură cu reala problemă de drept a judecătorului cauzei ce urmează a fi soluționată de curtea de apel și, pe cale de consecință, nici dezlegarea dată acesteia nu are înrăurire asupra rezolvării raportului de drept penal dedus judecății, nefiind astfel îndeplinită condiția pertinentei sesizării.

În plus, chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării reprezintă un caz particular de determinare a legii penale mai favorabile în funcție de criteriul aprecierii globale sau al instituțiilor autonome, ce nu mai poate fi însă supusă dezlegării, întrucât asupra modalității de stabilire a legii penale mai favorabile Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat deja, cu caracter de principiu, prin Decizia nr. 5 din 26 mai 2014.

Astfel, prin decizia sus-menționată, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că "în aplicarea art. 5 din Codul penal, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile" și a constatat că "nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată".

Dezlegarea dată acestei probleme de drept este fundamentată juridic pe Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 a Curții Constituționale care, cu caracter de principiu, a stabilit că determinarea legii penale mai favorabile se face prin alegerea uneia dintre legile succesive în mod global, aceasta urmând a se aplica întregului litigiu. Această regulă generală se aplică tuturor situațiilor particulare deduse judecății, deci, implicit, speței pendinte, indiferent dacă este vorba de o infracțiune unică sau un concurs de infracțiuni sau dacă pentru infracțiunile ce compun concursul este aplicabilă sau nu o cauză care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale.

În consecință, Înalta Curte constată că sesizarea formulată de Curtea de Apel București nu îndeplinește cumulativ

condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală și, ca urmare, chestiunea de drept invocată nu poate primi o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Totodată, constată că o astfel de soluție se realizează jurisprudenței Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție care, într-un caz similar de sesizare având ca obiect un caz particular de determinare a legii penale mai favorabile în funcție de criteriul aprecierii globale sau al instituțiilor autonome (Dosarul nr. 7/1/2014/HP/P), prin Decizia nr. 9 din 2 iunie 2014, a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a II-a penală în Dosarul nr. 2.390/2/2013, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: "dacă, în aplicarea art. 5 din Codul penal, determinarea legii penale mai favorabile se face prin alegerea uneia dintre legile penale succesive, ce se va aplica global întregului litigiu penal, în funcție de diferite criterii (cum ar fi limite de pedeapsă, tratament sancționator aplicat pluralității de infracțiuni, prescripție etc.), ori prin alegerea pentru fiecare așa-numită instituție juridică autonomă a dispoziției legale mai favorabile dintre legile penale succesive (de exemplu, pentru infracțiunea-tip dispoziția mai favorabilă, pentru tratamentul aplicat pluralității de infracțiuni dispoziția mai favorabilă etc.)".

Pentru toate aceste considerente, Înalta Curte, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală, va respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală prin Încheierea din data de 29 mai 2014, pronunțată în Dosarul nr. 345/229/2013 (1.114/2014).

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală prin Încheierea din data de 29 mai 2014, pronunțată în Dosarul nr. 345/229/2013 (1.114/2014), privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept "dacă în cazul în care numai conform noului Cod penal este incidentă o cauză de încetare a procesului penal pentru una din infracțiunile care intră în concurs, este obligatorie sau nu aplicarea pedepsei pentru cealaltă infracțiune care intră în concurs, tot conform noului Cod penal".

Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 septembrie 2014.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA MICHAELA JÎJÎIE

Magistrat-asistent,

Marcela Radu